

הצדדים במורשה הדתית ובהשקפת-העולם. יחס זה מושפע במישרים גם ממסיבות שיחרורן המאוחר של המדינות, שהחל למעשה בעקבות מלחמת-העולם השניה. אפיינית למסיבות אלו היא העובדה שאף כי בחלק נכבד מן המדינות קדם לשיחרור מאבק נמרץ (מפלל זה ניתן, אולי, להוציא את ציילון, לאוס, קמבודיה ומאלאיה, שניהלו מערכה אינטנסיבית פחות), הנה העצמאות לא היתה תוצאת אותו מאבק בלבד. היא הוענקה בשל מכלול שלם של גורמים, בהם הניאורליברליזם והרגשת האשם שפשו במערב בעקבות המלחמה; לחץ כלכלי שהפך לעתים את הארצות המשוועבות לנטל קשה-מנשא; ומאבק המלחמה הקרה, שהחל בעקבות קיטוב הגושים הגלובאלי. הכרתן של מדינות האיזור בעובדה שהן קנו את עצמאותן לא רק בכוח-הן אף היא משפיעה על יחסי הטינה שלהן למערב.

בעיה שניה היא בעיית יחסייהן של מדינות דרום ודרום-מזרח אסיה בינן לבין עצמן. ואף שהיא בבחינת השלכה של אותו מאבק היסטורי, שכבר נרמז עליו, בין סין להודו, הריהי נדחקת לעת-עתה מפני הרצון הכללי ליצור במשותף מושג של „דינאמיות אסיאתית“. סמך לכך ישמש הציטט הבא מתוך דבריו של נהרו בנעילת ועידת באנדונג:

„כפי שידוע לכולנו, אסיה שוב אינה סבילה כיום; היא היתה סבילה די-הוותר בעבר. שוב אין זו אסיה כנועה; היא עמדה בכניעתה זו זמן רב למדי. אסיה של היום היא דינאמית; אסיה שוקקת חיים“...

פתגמים סיאמיים

פיל זכר, נחש קוברא, עבד זקן ואשה אוהבת — אל תתן אמונך בכל אלה.

פרוש מרעייתך לשלושה ימים — ולבה לאחר יותן.

כרה אוזן, תן לב, הקשה וכתוב.

לא שמעת את המעשה כהלכתו — אל תטול אותו אתך מתחת לבית-השחי.

קוץ בקוץ יישלף.

ביקשת להשליך נחש בידך — פקח עין לבל יכרוך זנבו סביב צווארך.

ידעת וסיפרת — שכרך שתי מידות כסף; ידעת ומילאת פיך מים — שכרך

טאמלונג זהב!